

עבד ה' - ציזת מוחלט לרצונו יתברך

העבדות! התפקיד של עבד הוא לעשות רצון האדון, בלי לשנות להבין ולהתאים - בהתאם לתפיסה שלו. נדרשת מאיתנו השתעבדות מוחלטת לאדון הכל! מי שקשה לו עדיין לא פרק עול, אבל מי שמנסה לגבש עמדה עצמאית - מראה שאינו נכנע לדעת הבורא. כשעבד לא מקיים את רצון אדונו בגלל חולשה או שכחה, הוא עדיין עבד, אבל אם הוא מתאים את ההנחיות לנוחיות שלו, להבנה שלו, הרי הוא פרק עול אדוניו מעליו!

א"ר יוחנן באותה שעה הוציאו לגבריאל מאחורי הפרגוד ומחיוהו שיתין פולסי דנורא, אמרו ליה אי לא עבדת לא עבדת, אי עבדת אמאי לא עבדת כדפקדוך. [עז.]. נראה שאם לא היה עושה כלום, היתה עליו תביעה פחות מעכשיו שעשה רק חלק מהציווי - ויש להבין מדוע יגרע? מדוע שלא יסתכלו על הצד הטוב, על החלק שכן עשה? מסביר הגאון רבי חיים שמואלביץ זצוק"ל שהנושא כאן הוא

איך עושים שהצום לא יגרום לחשוב רק על האוכל?

חלשים, הן בבין אדם לחבירו והן בבין אדם למקום - הוא יותר מריר, קצר רוח, אין לו סבלנות לאנשים, אין לו כח ללמוד, להתפלל. יש לפעמים אחד שהוא צם אבל כל היום הוא חושב רק על הכוס קפה... יום כפור זה שביתה מאכילה, זה גדר של שבת, להיות מנותק - לא רק לא לאכול אלא לא להיות שייך לעניני אכילה, הראש שלך והמחשבה שלך מנותקים מהם. איך עושים זאת? נתן הקב"ה עצה עמוקה - הוא ציווה לאכול לפני יום כפור, לתת כוח לגוף לעמוד בתענית ולחזק את כוחות הגוף והנפש, ועל ידי כך אין את הגשמיות שמתנגדת לרוחניות. ונמצא שאת אותו תפקיד שממלא הצום של עשירי - ממלא גם אכילת תשיעי, שניהם מובילים לאותה מטרה - להעצים ולחזק את הנשמה, את הרוחניות! והיות ושניהם מובילים לאותה מטרה, לכן: כל האוכל בתשיעי כאילו התענה תשיעי ועשירי!

דתני חייא בר רב מדיפתי ועניתם את נפשותיכם בתשעה וכי בתשעה מתענין והלא בעשור מתענין אלא לומר לך כל האוכל ושונה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי. [פא:].

מדוע האכילה בערב יום הכיפורים כל כך חשובה? עד שהשוותה לצום עצמו?

הגאון רבי יצחק פנחס גולדווסר שליט"א מסביר שהתורה רצתה שלא נתעה לחשוב שהיה עדיף להיות כל השנה בצום, כמלאכי השרת, ואנו אוכלים רק מחוסר ברירה. הקב"ה אינו רוצה שאדם יפרוש מחיי בשר ודם כי אם שיקדש אותם! ולכן הוא ציווה לאכול ביום התשיעי - לומר לנו שרק ביום אחד בשנה אנו נדמים למלאכי השרת.

הגאון רבי אליהו דיסקין שליט"א מבאר את הענין בכך שהמעלה שיש בצום היא בזה שאדם מתעסק פחות עם התאוות הגשמיות שלו.

אבל הבעיה שאדם רגיל כשהוא שרוי בצער - כוחות הנפש שלו

מי מוכן למות עבור כסף?

מעמדו, וכבודו? בני אדם סובלים ייסורים, מקריבים קרבנות, הולכים אל קצווי ארץ, מדירים שינה מעיניהם ואוכל מפייהם - למען מה? למען "עתיד"!! כך יאמרו - מהו ה"עתיד" הזה? איזה הוא? איך המה מתארים לעצמם את העתיד הורוד הזה?! כיצד חולמים המה עליו? מה הוא זה, אם לא, "ממונו חביב עליו מגופו"!!! מרן הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל אומר שישנם אנשים שמוכנים לסכן את עצמם בשביל ממון - מתוך שיקול שלכל הפחות הכסף יגיע לבניהם...

אם יש לך אדם שגופו חביב עליו מממונו לכך נאמר בכל נפשך ואם יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו לכך נאמר ובכל מאדך. [פב.].

יש להתבונן האם יתכן שאדם יסכים לאבד את חייו עבור הממון? מה יועיל לו הממון אם ימות?

אומר הגאון רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א שבהסתכלות נוספת ומעמיקה יותר, תעמידנו במהרה על טעותינו - אדרבא כמעט שאין לך אדם, אשר בפועל, גופו חביב עליו מממונו. כמעט הכל, ממונם חביב עליהם מגופם, ומעשים של יום יום מעידים על כך - ראה, מה מוכן האדם להקריב עבור פרנסתו,

המסמעות של השמות

את השם שיסמל את התנהגותו בעתיד - וטוב ולמוטב! כך הדבר גם בכל השמות שניתנים - אפילו למדינות, כדוגמה 'מצרים' שמה מעיד שהיא 'מצירה', ואכן היא היתה ראש לגלויות. גם מלכיהם כונו בשם 'פרעה', שמסמל פריצות 'כי פרעו לשמצה', ואכן הם היו פרוצים מכל האומות. הגאון רבי חיים פרידלנדר זצוק"ל אומר שזה גם הכוונה במה שמשה רבינו זכה שה' קרא לתורה 'זיכרו תורת משה עבדי' - זה לא רק תואר כבוד - שהשם שלו יתפרסם עם התורה. אלא יש כאן הגדרה, שאומרת שכל התורה המסורה בידינו היא רק מה שניתנה למשה, בגלל ששמה היה עבד נאמן.

לתגובות: peninim88@gmail.com

ותו ר' מור' יהודה ור' יוסי הו קא אזלי באורחא, ר' מאיר הו דייק בשמא, ר' יהודה ור' יוסי לא הו דייקו בשמא, כי מטו להווא דוכתא בעו אושפיזא, יהבו להו, אמרו לו מה שמך? אמר להו כידור, אמר ש"מ אדם רשע וכו', אמר להו ר"מ אמאי לא דייקיתו בשמא וכו', ולבסוף הו דייקי בשמא וכו'. [פג:].

יש להבין מה שייך לדייק בשמו של רשע? איך ניתן לקשר בין התנהגותו, לבין שמו שניתן לו בילדותו לפני שניכרו בו אפילו אותות מחשבה?

אומר הגאון רבי אליהו אליעזר דסלר זצוק"ל שהכל מעשיו של ומחשבותיו של אדם מכוונים מלמעלה - גם אם הוא חושב שהוא בעצמו עשה והחליט.

כשהורים באים לתת שם לבנם הקט שזה עתה נולד, ה' שם בפייהם